

vergadering **C12 – LEE2**  
zittingsjaar 2011-2012

## Handelingen

### **Commissievergadering**

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening  
en Onroerend Erfgoed

van 5 oktober 2011

## INHOUD

|                                                                                                                                                                                                                                                                      |   |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het gebruik van het instrument van de projectvergadering en de evaluatie ervan<br>- 2827 (2010-2011) | 3 |
| Vraag om uitleg van de heer Lode Ceyssens tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de stand van zaken bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen<br>- 2912 (2010-2011)                        | 5 |

■

**Waarnemend voorzitter: de heer Wilfried Vandaele**

**Vraag om uitleg van de heer Wilfried Vandaele tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het gebruik van het instrument van de projectvergadering en de evaluatie ervan - 2827 (2010-2011)**

**De heer Wilfried Vandaele:** Minister, in uw beleidsnota en -brief hecht u veel aandacht aan participatie. Dat is terecht. Hoe meer belanghebbenden een initiatiefnemer betreft bij planningsinitiatieven – want daar hebben we het over als we over de projectvergadering spreken –, hoe meer kans er is op een goede afloop, zonder ellenlange procedures die de besluitvorming vertragen.

Een van uw initiatieven om de kwaliteit van de dienstverlening te verhogen, is het instrument van de projectvergadering. Sinds april 2010 wordt de mogelijkheid geboden om in de ontwerpfasen van een concreet project in vooroverleg de betrokken administraties en hun specialisten te betrekken. Op die manier wint de dienstverlening aan kwaliteit omdat er in een vroege fase al overleg is en de grenzen van het haalbare in een project of ontwerp dus al afgetast kunnen worden. Het instrument van de projectvergadering geeft ook de mogelijkheid tot kennisoverdracht aan de lokale besturen en ontwerpers.

In de praktijk blijkt het instrument echter weinig bekend bij de lokale besturen. Zo voel ik dat toch aan. U gaf dan ook al eerder aan het instrument actiever te zullen promoten om de bekendheid ervan te vergroten. Tot slot zou u ook onderzoeken in welke mate het instrument ook bruikbaar is niet alleen voor grote projecten, maar ook voor kleinere projecten die ook een zekere complexiteit in zich dragen.

Minister, hoe hebt u de actieve promotie van het instrument projectvergadering aangepakt? Zijn daar al initiatieven toe genomen? Hebt u zicht op de resultaten van die initiatieven? Heeft dat iets opgeleverd? Is het instrument intussen beter bekend bij de lokale besturen en wordt het beter gebruikt? Indien de lokale besturen het instrument kennen, hoe evalueren zij het? Vinden ze het goed? Vinden ze dat het voor verbetering vatbaar is? Wat is voor hen de meerwaarde in vergelijking met het traditionele driepartijenoverleg, dat vroeger al bestond en waarbij je de verschillende administraties en de plannende overheid rond de tafel kunt brengen? Ook de plenaire vergadering bij de voorbereiding van een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) bestond al eerder. Wat heeft uw onderzoek opgebracht met het oog op het gebruiken van het instrument voor kleinere maar complexe projecten? Werd het instrument voor dergelijke projecten al ingezet en hoe evalueert u het resultaat?

**Minister Philippe Muyters:** U hebt gelijk. De projectvergadering is een instrument waarvan we denken dat het boeiend en goed is. Een eenvoudige aanvraag volstaat om eraan te beginnen, samen met een realistische projectstudie. Om het bekend te maken, hebben we al drie initiatieven genomen en een vierde staat op stapel.

De regeling rond de projectvergaderingen werd met een afzonderlijk schrijven aan alle gemeenten gemeld. De adviesverlenende instanties werden schriftelijk op de hoogte gebracht. De lokale besturen kregen een toelichting waarbij eveneens melding wordt gemaakt van de recente verruiming van het toepassingsgebied. Momenteel wordt gewerkt aan een grotere bekendheid van het instrument van de projectvergadering bij de architecten.

Die bekendmaking bij architecten is belangrijk omdat zij het zijn die een aanvraag willen indienen. Voor hen is het heel interessant om iedereen samen aan tafel te krijgen. Daarom verwacht ik dat, daar waar lokale besturen eerder kiezen voor een andere vorm van overleg, het juist de architecten zullen zijn die de aanvrager ertoe kunnen brengen en die, via de aanvrager, die projectvergadering meer zullen gebruiken.

Het lijkt mij in elk geval dat de mogelijkheid tot het organiseren van een projectvergadering voldoende bekend is bij de lokale besturen. Het gevoel bij de lokale besturen bestaat dat dit

vooral voor grotere projecten zinvol is, of voor projecten waar zich bij de adviesverlenende instanties een mogelijk probleem stelt. U zei het al: voor andere, kleinere projecten is er nog een andere, informelere vorm van overleg, het driepartijenoverleg (3PO). Als er zich op een 3PO een probleem dossier aandient, zal mijn administratie steeds aanraden een projectvergadering te organiseren om latere problemen bij de stedenbouwkundige aanvraag te vermijden.

Maar het aantal georganiseerde projectvergaderingen blijft eerder beperkt, zoals u al liet aanvoelen in uw vraag. Daar kan verandering in komen als ook de architecten de aanvrager meer kunnen informeren over het nut van de projectvergadering.

Hoe men het overleg noemt, is voor mij van ondergeschikt belang. Belangrijk is dat er een vooroverleg is op het niveau van de gemeente en dat dit beter ingeburgerd geraakt. Ik ben voorstander van ofwel een 3PO ofwel van een projectvergadering. Dat leidt tot een kwaliteitsverbetering en tot een sterker proces. Het project wordt daar beter van.

De gemeentelijke ambtenaren ervaren het instrument als minder geschikt voor kleinere projecten. Het organiseren van een projectvergadering vergt dan een te grote tijdsinzet. De meerwaarde van de projectvergadering ten opzichte van het informele 3PO bestaat erin dat alle partijen samen rond de tafel gebracht worden en dat, voorafgaand aan de vergadering, het advies kenbaar wordt gemaakt door de adviesverlenende instanties. Hun deelname, hetzij door aanwezigheid, hetzij door het overnemen van een advies, wordt zeker als positief ervaren en heeft als voordeel dat het vaak leidt tot bijsturingen van het project en tot het formuleren van aandachtspunten voor de verdere uitwerking ervan. Doordat je iedereen, en dus meer dan de drie partijen, aan tafel hebt, kom je tot een betere situering van het project en tot een aanpassing van het project waar dat nodig is. Dat is wat we willen: draagvlak creëren.

Tenzij er legaliteitsproblemen zijn, leidt de projectvergadering meestal tot een gunstige beoordeling van het project – mits aanpassing misschien, maar toch tot een gunstige beoordeling. Ook de opmaak van een verslag met bindende waarde wordt als positief ervaren.

Wat uw laatste vraag betreft: de Vlaamse Regering heeft in juni het toepassingsgebied voor de projectvergaderingen uitgebreid. Indien twee externe adviezen vereist zijn, kan men al een projectvergadering aanvragen. Deze verruiming is nog maar van net voor de zomer van kracht. Ik kan daar nog niet veel conclusies uit trekken.

Ik vind dat dit instrument zijn meerwaarde al heeft bewezen. Ik denk dat het in de toekomst meer zal worden toegepast, zeker als diegenen die zelf een adviesaanvraag doen, beter beseffen welke meerwaarde zo'n projectvergadering kan bieden ten aanzien van de mogelijke realisatie van hun project en van het creëren van een groter draagvlak voor hun project. Ik blijf er dus in elk geval op inzetten.

– *Mevrouw Mercedes Van Volcem, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

**De voorzitter:** De heer Vandaele heeft het woord.

**De heer Wilfried Vandaele:** Dank u, minister. Met dat laatste punt hebt u gelijk. De aanpassing van juni, dat was een of-ofkwestie. Er worden voorwaarden opgesomd waaraan men moet voldoen. Een van de voorwaarden komt erbij wanneer er twee adviezen nodig zijn. Dat kan dus ook voor de heel kleine projecten. Dat is een stap in die richting.

Uw antwoord volstaat, want ik vermoed dat het voor de administratie heel moeilijk is om dat te kwantificeren. Dat kan wellicht het voorwerp vormen voor een schriftelijke vraag.

Minister, hebt u nog geen signalen gekregen vanuit de administratie? Ik kan mij voorstellen dat als men dat echt ten volle laat spelen, dat toch voor meerdere administraties een zekere werkdruk met zich meebrengt. Ze zijn op een aantal punten al wat ontlast doordat zij bepaalde zaken niet meer moeten doen. Hebt u nog geen signaal gekregen dat men in de problemen zou komen indien dit echt op volle snelheid komt?

**Minister Philippe Muylers:** Het is klassiek in dit soort besprekingen: als je meer investeert in het voortraject, win je in het natraject. Op ons departement en in de administratie bestaat het gevoel dat wat je hier aan extra tijd investeert, daarna wordt teruggewonnen. Als die tendens aanhoudt, denk ik dat ook de administratie sneller naar het instrument van de projectvergadering zal grijpen. Zij zijn op dit moment, voor zover ik heb begrepen, de promotor ervan.

**De voorzitter:** Het incident is gesloten.

■

**Vraag om uitleg van de heer Lode Ceyskens tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de stand van zaken bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen - 2912 (2010-2011)**

**De voorzitter:** De heer Ceyskens heeft het woord.

**De heer Lode Ceyskens:** Minister, we hebben het in deze commissie al tot in den treuren gehad over de dossierachterstand bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Ik weet niet of het nuttig is om de problematiek nog eens helemaal in kaart te brengen. Dat zou ons heel verleiden en ongetwijfeld is alles u al bekend. Ik wil wel uitdrukkelijk vermelden dat er al een aantal stappen in de goede richting zijn gezet. De aanwervingsmogelijkheid voor ondersteunend personeel is vereenvoudigd. De werkingsmiddelen zijn verhoogd. Intussen is ook de langverwachte vierde raadsheer benoemd.

Minister, ik citeer even uit uw antwoord van vorig jaar. U zei toen dat de achterstand tegen eind 2011 weggewerkt zou zijn. Ik citeer uit uw antwoord van 10 november 2010:

“Anticiperend op het jaarverslag, want we hebben ook de geruchten gehoord die naar voren zijn gebracht, hebben we aan de voorzitter van de raad gevraagd een actieplan op te stellen, om aan te geven wat hij met de huidige drie raadsleden denkt te kunnen doen aan de werking van de raad. We vragen welke mijlpalen er zullen worden gehaald inzake de doorlooptijd van binnenkomende dossiers, met daarbij een snelle en kwalitatieve rechtspleging als doelstelling; inzake het wegwerken van de opgelopen achterstand, met tussentijdse mijlpalen, waarbij in ieder geval tegen einde 2011 de achterstand volledig is weggewerkt; en inzake de interne organisatie, waarbij we vragen dat hij een werklastmeting doet zodat iedereen die er werkt ook op de juiste manier belast en inzake de optimale belasting van de drie rechters.

Dit actieplan maakte deel uit van het beleidsplan dat op 15 oktober werd ingediend. De voortgang wordt strikt opgevolgd door mij en mijn kabinet. De bijkomende middelen voor de raad plus de strikte opvolging van de voortgang van het actieplan, moeten als resultaat hebben dat de werking van de raad op kruissnelheid komt en inhaalmogelijkheid heeft in 2011.”

Dit engagement werd vijf maanden later nog eens herhaald tijdens een gedachtewisseling in de commissie-Sauwens op 4 april 2011.

Ik citeer opnieuw uit uw antwoord: “Er is gezegd dat de achterstand in de loop van 2011 wordt weggewerkt. (...) We hebben al een heel pakket beslissingen genomen: extra middelen, mogelijkheden om andere kandidaten aan te nemen, verlaagde voorwaarden en afspraken. Samen met de raad hebben we een actieplan opgesteld om tegen eind 2011 alles in te halen. Uiteraard hangt dat ook af van de instroom.

We zullen de stand van zaken van nabij blijven volgen, en als we nieuwe problemen zien, zullen we in overleg met de raad daar oplossingen voor uitwerken. Men kan pas tot onderbouwde interventies komen nadat er samen met de raad is vastgesteld wat de problemen precies zijn en welke maatregelen hiervoor nodig zijn. Dat mag niet halsoverkop gebeuren. Daarom zeggen we nu niet, en zegden we ook vorig jaar in november niet toen ik het actieplan voorstelde, dat we gezien de instroom een extra rechter willen. Na analyse van het

probleem toen hebben we bijvoorbeeld met de raad afgesproken om een rolrecht in te voeren. Ik ben er zeker van dat de rechtspraak van de raad er ook voor zal zorgen dat mensen niet meer in beroep gaan als ze zien dat ze het in bepaalde gevallen niet halen.

De ambitie was en blijft om met het actieplan de achterstand in 2011 weg te werken. Als daarvoor extra maatregelen nodig zijn, zullen we die in overleg met de raad nemen.”

Minister, toen ik daarnet stond aan te schuiven, zag ik dat de bladeren van de bomen begonnen te vallen. Dat betekent meestal dat het einde van het jaar nadert. Daarom wil ik u enkele vragen stellen. Is de achterstand weggewerkt? Hebt u extra maatregelen moeten nemen, en zo ja, welke? Hoe definieert u weggewerkte achterstand? Binnen welke termijn moeten burgers kunnen rekenen op een uitspraak? Binnen welke termijn kunnen procesvoerende partijen nu rekenen op een uitspraak? Hoe vorderen, voor zover u weet, de voorbereidingen van de eengemaakte administratieve rechtbank? Welke rol spelen uw diensten in die voorbereidingen?

**De voorzitter:** De heer Vandaele heeft het woord.

**De heer Wilfried Vandaele:** Voorzitter, ik dacht even dat de heer Ceyssens de minister nu ook al de schuld zou geven van het feit dat de bladeren van de bomen vallen.

Minister, we kennen het dossier en we zijn met ons allen bezorgd over de werking van de instellingen die de heer Ceyssens noemt. Een tijd geleden werden er op het gebied van ruimtelijke ordening afspraken gemaakt tussen de Raad voor Vergunningsbetwistingen en de Raad voor Milieubetwistingen. Dat was een stap in de goede richting, zoals ook de heer Ceyssens zegt. Die goede richting bestaat uit de eengemaakte bestuursrechtbank, een administratief college dat de verschillende sectoren overspant. Maar we horen onlangs dat die eerste stap ongedaan is gemaakt. Vanuit Milieu komt men blijkbaar terug op de samenwerking. Ik stel daar binnenkort een vraag over aan minister Schauvliege omdat ik denk dat dit haar terrein is. Minister, misschien kunt u bevestigen of ontkennen dat dit het geval is?

**De voorzitter:** Minister Muyters heeft het woord.

**Minister Philippe Muyters:** Mijnheer Vandaele, het klopt: de Raad voor Milieubetwistingen heeft effectief de afspraken opnieuw ingetrokken.

Mijnheer Ceyssens, ik wil ingaan op uw vragen, maar ik wil ook een voorstel doen. Het jaarverslag van de Raad voor Vergunningsbetwistingen moet ten laatste op 15 oktober aan de voorzitter van het Vlaams Parlement worden overgemaakt. Het moet dan ook op de website van de Raad voor Vergunningsbetwistingen kunnen worden geconsulteerd. Op dat moment hebben we op veel van uw vragen een antwoord. Vandaag, zo heeft men mij gezegd, wordt het cijfermateriaal nog verwerkt. Het lijkt mij nuttiger om het jaarverslag af te wachten en daarna onze discussie te voeren. Als de commissie het goed vindt, zou ik zelfs voorstellen dat we de Raad voor Vergunningsbetwistingen vragen het jaarverslag hier toe te lichten en dat we dan de discussie voeren over het wat en het hoe, de problemen die zich stellen en de mogelijke oplossingen.

Ik heb dit jaar extra middelen uitgetrokken. Ik heb regelgevende initiatieven genomen, onder meer de drempelinvoering. Begin september hebben mijn diensten en ikzelf het nieuwe raadslid benoemd. Vorige maand heeft de raad ook een voorzitterswissel doorgevoerd. Binnen de rechters kiezen zij een voorzitter. Zij hebben er om een bepaalde reden voor gekozen om dat anders te doen dan in het verleden.

Wat de voorbereidingen betreft van een eengemaakt administratief rechtscollege, heeft de Vlaamse Regering op 29 april 2011 ingestemd met de oprichting van het Vlaams Bestuursrechtscollege (VBRC). Er wordt een programmastructuur uitgebouwd waarbij de verschillende belanghebbenden zoals de bestaande Vlaamse administratieve rechtscolleges en leidende ambtenaren betrokken zijn, en waarbij ook vertegenwoordigers van de departementen in verschillende werkgroepen zitten. Ook mijn diensten nemen deel aan deze

werkgroepen. Ik wil u voorstellen dat u de gedetailleerde en concrete informatie daarover opvraagt bij mijn bevoegde collega, minister Bourgeois.

Ik zou kunnen ingaan op al uw vragen, maar we kunnen met alle bestaande informatie werken als we wachten op het jaarverslag, dat op 15 oktober moet worden ingediend. Ik stel voor dat we in de regeling der werkzaamheden zoeken naar een moment om de raad uit te nodigen.

**De voorzitter:** De heer Ceyssens heeft het woord.

**De heer Lode Ceyssens:** Minister, het is niet mijn bedoeling om, zoals de heer Vandaele insinueert, u te beladen met alle zonden van Israël. Naar aanleiding van zijn opmerking over het Milieuhandhavingscollege heb ik ook gezegd dat ik daarover een vraag zal stellen. Ik denk dat wij op dat vlak allemaal dezelfde doelstelling hebben: het probleem moet, waar het ook zit, worden opgelost. Dat is het voornaamste.

Natuurlijk kan niemand er tegen zijn om het debat te voeren wanneer we meer en concreter cijfermateriaal hebben. Dan kunnen we beter spreken over de achterstand. Maar ik heb hier vier concrete vragen die vandaag wel perfect kunnen worden beantwoord. Hebt u extra maatregelen moeten nemen? U hebt er daarnet één genoemd. Zijn er nog bij gekomen? Zo neen, dan is die vraag beantwoord. Ik had van u graag geweten hoe u weggewerkte achterstand definieert en welke termijn u voor de burgers realistisch vindt, waarbinnen ze kunnen rekenen op een uitspraak. Iedereen vraagt dat vandaag. Er lopen dossiers waarbij men zich afvraagt wanneer een uitspraak kan worden verwacht. Iedereen staat met de mond vol tanden. De Raad voor Vergunningsbetwistingen zal die doelstelling niet in onze plaats formuleren.

**Minister Philippe Muylers:** De achterstand is niet weggewerkt. Hoe groot die is, zullen we weten wanneer we het jaarverslag krijgen. Ik heb een aantal maatregelen genomen, u hebt het zelf gezegd.

Wat kan ik extra doen? Binnen mijn departement maak ik momenteel budgetten vrij zodat ik extra budgetten heb om in 2012 maatregelen te nemen. Ik stel voor dat ik, wanneer we de raad hebben gehoord en ik ook de juiste cijfers heb, in overleg met de commissie en samen met de raad voorstellen zal formuleren om opnieuw stappen te zetten in de richting van verbetering en oplossingen. Elke oplossing zal geld kosten.

Wat de termijnen betreft, kunnen we zelf bekijken welke termijnen in de codex staan. Zo kom je heel snel op realistische termijnen van zeven tot twaalf maanden. Ik kan u nu niet zeggen wat de termijnen zijn die binnen de raad worden gehanteerd. Ik heb de cijfers niet. Het lijkt mij nuttig om op basis van de gegevens van het jaarverslag te kijken op welke termijnen de rechters nu uitspraken doen. Dan kunnen we concluderen wat het verschil is tussen de termijn die in de codex is voorzien en de termijnen die vandaag worden gehaald, en hoe we die termijnen kunnen verkorten. Mijn doelstelling is dat we zo dicht mogelijk uitkomen bij de termijnen die in de codex staan: de minimumtermijnen die er ten gevolge van de procedures zijn.

Dat zijn concretere antwoorden op uw vragen. Maar om ze echt concreet te maken, is het jaarverslag nodig.

**Mevrouw Mercedes Van Volcem:** Het is zeer belangrijk dat er vlug uitspraken komen omdat dit investeringen blokkeert. Dit moet bij de begroting een prioritair punt zijn. Het heeft geen nut om termijnen op te leggen, waarbij je binnen de 75 of 105 dagen een vergunning moet afleveren, als elke derde beroep kan aantekenen tegen een beslissing, terwijl de beroepsverlenende instantie niet binnen de termijn een beslissing neemt.

**De heer Lode Ceyssens:** Minister, ik noteer dat, in tegenstelling tot het voornemen, de achterstand niet is weggewerkt. Ik noteer ook dat we een debat ten gronde zullen voeren wanneer het jaarverslag klaar is. We zullen dan ook de mogelijkheid hebben om over een

aantal zaken verder te discussiëren. U verwijst bijvoorbeeld naar een termijn van zeven tot twaalf maanden. Maar als er, zoals destijds in die hoorzitting is gesteld, al een voorbereiding van drie maanden nodig is, dan wordt twaalf maanden toch heel lang. We moeten er op dat moment maar eens over discussiëren, zoals is voorgesteld. Ik hoop dat we, wanneer de gedachtewisseling met de Raad voor Vergunningenbetwistingen achter de rug is, ook in de commissie op basis van wat we hebben gehoord verder kunnen discussiëren over al dan niet te nemen maatregelen.

**De voorzitter:** Het incident is gesloten.

■